

V Bruseli 18. februára 2025
(OR. en)

5796/25

FIN 118
INST 17

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	5758/25 ADD 1
Predmet:	Rozpočtové usmernenia na rok 2026 – <i>závery Rady (18. februára 2025)</i>

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o rozpočtových usmerneniach na rok 2026, ktoré schválila Rada (hospodárske a finančné záležitosti) na svojom 4077. zasadnutí 18. februára 2025.

ZÁVERY RADY
O ROZPOČTOVÝCH USMERNENIACH NA ROK 2026

1. Rada zdôrazňuje, že rozpočet EÚ na rok 2026 zohráva kľúčovú úlohu pri tvorbe a plnení dlhodobých cieľov a politických priorít, na ktorých sa Únia dohodla. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby všetky inštitúcie náležite zohľadnili všetky relevantné prvky uvedené v záveroch Európskej rady z 1. februára 2024¹.
2. V súvislosti so stále prebiehajúcou ruskou útočnou vojnou proti Ukrajine Rada opätovne potvrdzuje neochvejný záväzok Európskej únie poskytovať Ukrajine pokračujúcu finančnú podporu tak dlho a intenzívne, ako to bude potrebné, a podporovať jej odolnosť a dlhodobú obnovu. Rada zdôrazňuje, že je dôležité, aby rozpočet na rok 2026 naďalej preukazoval solidaritu Únie s ukrajinským ľudom a reagoval na súvisiace krízy.
3. Rada pripomína zásadu solidarity a zdôrazňuje, že efektívne využívanie rozpočtu EÚ zvýši dôveryhodnosť Únie u európskych občanov.
4. Rada opätovne zdôrazňuje, že rozpočet by sa mal zostaviť v súlade s rozpočtovými zásadami stanovenými v nariadení o rozpočtových pravidlách², konkrétne so zásadami jednotnosti, ročnej platnosti, správneho finančného riadenia a transparentnosti.

¹ EUCO 2/24.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024).

5. Rada sa domnieva, že rozpočet na rok 2026 by mal byť realistický, v súlade so skutočnými potrebami, malo by sa zabezpečiť obozretné zostavenie rozpočtu a bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia medziinštitucionálnej dohody (IIA)³, by sa mali ponechať dostatočné rezervy v rámci stropov viacročného finančného rámca (VFR) na riešenie nepredvídaných okolností a výziev, ktoré stoja pred Úniou. Z rozpočtu na rok 2026 by sa zároveň mali poskytnúť dostatočné zdroje na zabezpečenie vykonávania programov Únie vrátane vykonávania regionálnej núdzovej podpory obnovy (RESTORE), ako sa uvádza v spoločnom vyhlásení o platobných rozpočtových prostriedkoch pripojenom k rozpočtu na rok 2025⁴, a s cieľom umožniť včasnú úhradu záväzkov, ktoré už boli prijaté v rámci súčasného VFR. Na tento účel by sa v prípade potreby a v riadne odôvodnených prípadoch po vykonaní všetkých možných prerozdelení v rámci rozpočtu mali zabezpečiť primerané rozpočtové prostriedky využitím dostupnej flexibility, a to aj prostredníctvom opravného rozpočtu, ak to je potrebné, aby sa predišlo akýmkoľvek nezaplateným pohľadávkam predloženým členskými štátmi. Úroveň neuhradených záväzkov (RAL) by sa mala neustále monitorovať s cieľom zabrániť nadmernému nahromadeniu neuhradených platieb.

³ Medziinštitucionálna dohoda zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov (Ú. v. EÚ L 433I, 22.12.2020, s. 28).

⁴ Vyhlásenie č. 1 v prílohe 2 k PRÍLOHE k dokumentu 15788/24.

6. Rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia v návrhu rozpočtu na rok 2026 identifikovala prerozdelenia dohodnuté v revidovanom VFR, ktoré sú potrebné na financovanie priorít stanovených v revidovanom VFR na roky 2021 – 2027, ako aj zrušenia viazanosti prostriedkov, ktoré sa opätovne sprístupňujú. Rada vyzýva Komisiu, aby v návrhu rozpočtu na rok 2026 zohľadnila všetky priority spoločne dohodnuté v revidovanom VFR vrátane migrácie, pričom zoberie do úvahy rovnováhu medzi viazanými a platobnými rozpočtovými prostriedkami a zabezpečí dohodnuté dostatočné financovanie rezervy Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (NDICI), pričom zohľadní vyhlásenie Rady k okruhu 6 pripojené k jej pozícii k návrhu rozpočtu na rok 2025⁵. Keďže to Rada považuje za kľúčové, vyzýva Komisiu zabezpečiť primerané štvrt'ročné podávanie správ o dosiahnutí uvedených minimálnych súm, ako aj o výške prostriedkov, ktorých viazanosť sa zrušila, ktorá sa prejaví v okruhu 6, s osobitným dôrazom na nástroj NDICI a nástroj predvstupovej pomoci (IPA).
7. Rada zdôrazňuje, že všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie musia pri zostavovaní a plnení rozpočtu na rok 2026 rešpektovať a dodržiavať všetky prvky revidovaného VFR na roky 2021 – 2027.
8. Rada zdôrazňuje, že všetky inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie by mali dodržiavať rozpočtovú disciplínu, a podčiarkuje, že do rozpočtu je potrebné zahrnúť len tie výdavkové položky, ktoré sa považujú za nevyhnutné.
9. Rada okrem toho poukazuje na to, že dodatočné sumy zahrnuté do rozpočtu, napríklad z opätovného použitia prostriedkov, ktorých viazanosť sa zrušila podľa článku 15 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách, by mali byť v plnom súlade s dohodou o revidovanom VFR na roky 2021 – 2027 a mali by sa obmedzovať na uvedenú dohodu.

⁵ Vyhlásenie č. 4 v dokumente 12082/24 ADD 1.

10. Rada opätovne potvrdzuje, že strop okruhu 7 VFR na roky 2021 – 2027 je založený na predpoklade, že všetky inštitúcie Únie uplatnia komplexný a prísny prístup na zabezpečenie optimalizácie personálnych zdrojov v súlade so zásadou stabilného počtu zamestnancov, ako aj na dosiahnutie zvýšenia efektívnosti administratívnych výdavkov nesúvisiacich s platmi. Niekoľkoročné zvyšovanie stavu zamestnancov, automatické aktualizácie plátov a všeobecné zmeny cien v inflačnom prostredí vyvíjajú značný tlak na okruh 7. Rada preto naďalej dôrazne podporuje spoločný prístup k obmedzeniu tohto okruhu, ktorý je určený aj na financovanie zamestnancov inštitúcií Únie, namiesto toho, aby sa na tento účel počítalo s rozpočtovými prostriedkami z tematických okruhov. Rada vyzýva všetky inštitúcie Únie, aby prijali obozretnú politiku v oblasti budov. Vzhľadom na uvedené vyzýva Komisiu, aby vykonávala svoje právomoci podľa článku 314 ods. 1 ZFEÚ. Rada tiež opätovne žiada Komisiu, aby bez toho, aby bolo dotknuté jej právo iniciatívy podľa článku 241 ZFEÚ, pred vypracovaním výkazu odhadov na rozpočtový rok 2026 predložila účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa neprekročili súčasné stropy okruhu 7 VFR a aby sa pre tento okruh nemobilizovali osobitné nástroje.
11. Rada vyzýva Komisiu, aby pri odhadovaní úrovne platieb v návrhu rozpočtu brala do úvahy zvýšenú presnosť dlhodobých prognóz členských štátov⁶. Rada zdôrazňuje potrebu predvídateľnosti príspevkov členských štátov do rozpočtu Únie aj platieb z rozpočtu Únie členským štátom, pričom pripomína, že presným zostavením rozpočtu sa zabraňuje neželaným výzvam pre štátne rozpočty. Rada v tejto súvislosti vyzýva Komisiu, aby transparentným spôsobom poskytovala presné a spoľahlivé prognózy všetkých príjmov vrátane spätných tokov, pokút a ročnej sumy splatnej Spojeným kráľovstvom v roku 2026 v súlade s dohodou o vystúpení⁷, čo členským štátom umožní včas stanoviť ich očakávaný príspevok do rozpočtu Únie.

⁶ Ako sa uvádza v tabuľke 1 prehľadu politiky súdržnosti a prognóz členských štátov z 15. marca 2024 (WK 4139/2024).

⁷ Dohoda o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z Európskej únie a z Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (Ú. v. EÚ L 29, 31.1.2020, s. 7.).

12. Rada zdôrazňuje, že využívanie korekčných rozpočtových nástrojov, napríklad opravných rozpočtov, by sa malo obmedziť na odôvodnené minimum, tieto nástroje by sa mali uplatňovať včas, aby sa umožnilo riadne preskúmanie a zabránilo narušeniu fungovania programov Únie, a mali by sa financovať v prvom rade prerozdelením prostriedkov. Rada predovšetkým vyzýva Komisiu, aby návrhy opravných rozpočtov založené na príjmoch predkladala samostatne a bezodkladne po tom, ako budú k dispozícii príslušné informácie. Rada je naďalej rozhodne odhodlaná zaujímať pozíciu k návrhom opravných rozpočtov čo najskôr.
13. Aby mali národné parlamenty dostatok času na vykonanie podrobného preskúmania a aby Rada dôkladne pripravila svoju pozíciu, Rada vyzýva Komisiu, aby predložila návrh rozpočtu na rok 2026 čo najskôr, prednostne však do 22. týždňa. Rada tiež nabáda Komisiu, aby nepretržite zlepšovala obsah svojich rozpočtových dokumentov tým, že ich urobí jednoduchšími, stručnejšími a transparentnejšími, a aby zabezpečila dostupnosť najaktuálnejších údajov. Rada vyzýva Komisiu, aby v súlade s ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách zahrnula do rezervy viazané a platobné rozpočtové prostriedky plánované pre nové právne akty alebo zmeny existujúcich právnych aktov, ktoré ešte neboli prijaté.

14. Rada okrem toho naliehavo vyzýva Komisiu, aby k návrhu rozpočtu pripojila úplný súbor príslušných dokumentov uvedených v článku 41 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Rada vyzýva Komisiu, aby zaručila úplnú transparentnosť a viditeľnosť finančnej pomoci a súvisiacich platieb úrokov uvedených v článku 224 nariadenia o rozpočtových pravidlách, ako aj všetkých finančných prostriedkov v rámci Nástroja Európskej únie na obnovu (EURI) tým, že včas poskytne všetky relevantné informácie vrátane súhrnných tabuliek o rozpočtových prostriedkoch a informácií o riadení dlhu a iných záväzkov rozpočtu Únie a prehľadu o tom, ako financovať prekročenie úrokových nákladov nástroja EURI v rokoch 2026 až 2027 v súlade s revidovaným VFR na roky 2021 – 2027. Rada okrem toho vyzýva Komisiu, aby vždy, keď je to možné a vhodné, zabezpečila zasielanie potvrdzujúcich oznámení o prevodoch nenávratnej podpory zo súboru finančných prostriedkov do rozpočtu EÚ, na základe ktorých Komisia žiada o preplatenie nákladov, očakávaných úhradách v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a prognózach zrušenia viazanosti. Rada konštatuje, že na to, aby mohla prijať zmysluplnú pozíciu k návrhu rozpočtu, pokiaľ ide o úrokové náklady, môže zohľadniť len informácie zaslané včas, aby sa umožnilo komplexné posúdenie členskými štátmi.

15. Rada vyzýva Komisiu, aby v návrhu rozpočtu na rok 2026 zohľadnila dohodu stanovenú v konečných prvkoch spoločných záverov o rozpočte na rok 2025⁸. Rada v tejto súvislosti pripomína, že v súlade s bodmi 16 a 17 záverov Európskej rady z 1. februára 2024 zohľadnených v odôvodnení 12 a článku 10a zmeneného nariadenia o VFR⁹, ak náklady na platby úrokov NextGenerationEU (NGEU) nemožno pokryť z existujúceho rozpočtového riadku EURI v okruhu 2b, bude sa hľadať financovanie s cieľom pokryť v čo najväčšej miere podstatnú časť potrebných súm, s cieľom mobilizovať ako referenčnú hodnotu sumu zodpovedajúcu približne 50 % prekročenia nákladov na platby úrokov týkajúcich sa NGEU. Dosiahne sa to využitím priestoru vytvoreného plnením rozpočtu programov a zmenou priorít, ako aj netematickými osobitnými nástrojmi, v súlade s platnými sektorovými pravidlami a inými právnymi záväzkami, pričom sa zohľadnia priority a obozretné zostavovanie rozpočtu. Prerozdelenia a zmena priorít uvedené v tomto odseku nebudú mať vplyv na vnútroštátne balíky finančných prostriedkov členských štátov, ktoré sú právne viazané. Ak bude potrebné ďalšie financovanie, mobilizáciou nástroja EURI sa sprístupnia dodatočné zdroje.
16. Rada vyzýva Komisiu, aby pravidelne informovala členské štáty o pripísaných príjmoch zahrnutých do rozpočtu, a to aj z nástroja EURI a dohody o obchode a spolupráci so Spojeným kráľovstvom¹⁰, a aby si plnila svoje povinnosti stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách, pokiaľ ide o iné pripísané príjmy pridelené na určité programy v súlade s dohodou o revidovanom VFR na roky 2021 – 2027. Rada okrem toho trvá na transparentnej prezentácii pripísaných príjmov pochádzajúcich z vymožených súm podľa jednotlivých programov.

⁸ WK 14457/2024.

⁹ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2024/765 z 29. februára 2024, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) 2020/2093, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L, 2024/765, 29.2.2024).

¹⁰ Dohoda o obchode a spolupráci medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu na jednej strane a Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska na strane druhej, piata časť o účasti na programoch Únie, správnom finančnom riadení a finančných ustanoveniach a súvisiaci protokol (Ú. v. EÚ L 444, 31.12.2020, s. 14).

17. Rada vyzýva všetky inštitúcie na účinnú a konštruktívnu spoluprácu, čo umožní plynulý priebeh rozpočtového postupu a zostavenie rozpočtu na rok 2026 v lehotách stanovených ZFEÚ. Rada konkrétne vyzýva Komisiu, aby konala ako čestný sprostredkovateľ počas celého rozpočtového postupu a včas poskytla podrobné informácie požadované Radou. S cieľom uľahčiť zmierovací proces Rada vyzýva Komisiu, aby poskytla včasný prístup k návrhom prvkov pre spoločné závery, ktoré by mali byť komplexné a mali by obsahovať všetky relevantné informácie (vrátane porovnania s predchádzajúcou verziou návrhu prvkov). Rada tiež vyzýva Komisiu, aby v návrhu prvkov pre spoločné závery naďalej predkladala vhodné zmeny platieb v nadväznosti na zmeny navrhnuté v záväzkoch.
 18. Rada opätovne potvrdzuje, že týmto usmerneniam prikladá veľký význam, a očakáva, že Komisia bude na ne pri príprave návrhu rozpočtu na rok 2026 náležite prihliadať.
 19. Tieto usmernenia sa v záujme zvýšenia informovanosti sprístupnia Európskemu parlamentu a Komisii, ako aj všetkým ostatným inštitúciám a orgánom Únie.
-